

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztők: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Lelkipásztor és politika.

Mindenekelőtt próbáljuk a fogalmakat tisztázni.

Ki a lelkipásztor?

Ember, akinek az arca egy láthatatlan világ felé van fordulva. Proféta, aki eljövendő dicsőségét hirdeti annak a világnak. Apostol, akit belső és külső elhivatás indít Isten szolgálatára, bizonyágtevésre, tanítványszerzésre. Herold, aki az Ige harsonaszavával hirdeti a nagy Király, Krisztus, evangéliumát egy bűnös, megátalkodott világnak.

A lelkipásztor a lelkek pásztora is. Ez azt jelenti, hogy a rábízottaknak az ő gyarló személyén át kell meglátniok az élet legmélyesebb titkait, megérezni a mennyei Pásztor szeretetét, jóságát, hűségét: „Gyönyörű szép mezőn engemet éltet és szép kies folyóvíznél legettet”

A lelkipásztori hivatalban van tehát valami idő- és térfeletti elem. Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz. Próbáljon valaki elvenni a Tíz parancsolatból, vagy hozzátenni a Hegyibeszédhez!

S mi a politika?

A régiek techné-nek nevezték, azaz tudomány, művészetnek. Tényleg a közösségi élet vezetése egyike a legnagyobb tudományoknak. Sokszor művészet, vagy egyenesen művészet az. Mennyi önfegyelem, önzetlenség, széles látókör, előrelátó bölcsesség stb. stb. kell egy nagyvonalú, sikeres politikához?!

A politika a mindennapi, a gyakorlati élet tudománya. Tehát a mának szól s úgy változik, amint elavul és megváltozik a mának ábrázata. Emellett a politika a sorozatos lehetőségek szintere. Gazdagsága az az életnek, hogy feladatai sokféleképpen oldhatók meg, de szegénysége és bűne az embernek, hogy emiatt a pártok kíméletlen harcát teremti meg.

Hol itt most már a lelkipásztor helye és teendője?

A személyes politikai jogokat gyakorolnia éppen annyi joga van, mint bármely más állampolgárnak. Hivatásának természete azonban, mint mindenben, úgy ebben is reá rója a

pásztori bölcsesség követelményeit: „Salus ecclesiae suprema lex esto!”

Egészen más kérdés azonban, hogy politizáljon-e, vagyis legyen főkortes, vagy éppen pártvezér?

Hogy az E. T. I. tc. 143. §. D) j) pontja szigorú óvakodásra kötelez a politikai pártküzdelmekben előfordulható tüntetésektől, az azt mutatja, hogy ez a kérdés atyáinkat is foglalkoztatta s a böles mérsékletre való intést helyenvalónak találták.

Csakugyan egy nemzet politikai élete anynyira bonyolultan jelentkezik csak egy község életében is, hogy a lelkipásztor magatartását a a legkényesebb problémává teszi. Veszek pl. egy kisebb bányavárost. Az értelmisége kormánypárti, a földművesei a polgári ellenzékkel tartanak s a bányászai szociáldemokrata szakszervezeti tagok. Hol találja itt meg a lelkész a maga helyét? Akármelyik pártban akar vezérekedni, a másik kettő tagjait teszi a saját maga s közvetve az egyház ellenségévé. Pedig ő azzal a megbízatással küldetett örhélyére, hogy az egész gyülekezetnek legyen a lelkipásztora. Világos ebből, hogy a lelkipásztornak tudnia kell lemondani a politikai babérok kétés dicsőségéről s az lenni és csak az lenni, ami hivatásának lényege: *lelkipásztor*. Az Ige örök értékei vannak rábízva s azt nem cserélheti fel a politikai népszerűség talmi aranyával. Tudom, hogy ez sokszor tragédiát jelent, de hivatásunk éppen akkor magasztosul fel, ha adandó alkalmal tudunk határozott „nem”-et mondani a kísértő világ fülébe.

De van a magyar politikai életnek még egy nagy hiánya, ami a lelkipásztort tartózkodásra kötelezi és óvatosságra inti. Ez az, hogy még nincs olyan pártja, amely *a kálvinizmus vallási, egyházi és világnézeti alapján áll*. Pedig a lelkipásztor ilyen alakulatban találna meg a maga természetes elhelyezkedését. Hiszen minduntalan éreznie kell, hogy ő kötött marsrutával indult neki az életnek. Kötö kálvinista hite, egyházának megszentelt hagyományai, hivatásának külső és belső törvényszerűsége. Amikor az 1918—19-i események a világnézeti kérdése-

ket előtérbe tolták, magam is szükségét éreztem annak, hogy tájékozódjam e kérdésekben. S rájöttem arra, hogy amit a politikai pártprogramok jól, szépet, hasznosat és üdvöset magukban foglalnak, az mind-mind benne van egyszerűbben és tökéletesebben a Krisztus evangéliumában. Nem is tudok gazdagabb és felségesebb életprogramot elképzelni, mint *magyar református keresztyénnek lenni* a szó igaz és teljes értelmében. Próbáljuk ezt a politikai akarások tengelyévé tenni! Ne minket hajlítson ingó nádszálként minden politikai szellőcske, hanem mi próbáljuk a politikai mozgalmakat is krisztianizálni, evangéliumi tartalommal megtölteni.

A techné politiké gyakorlását igen nagy dolognak s nemes hivatásnak tartom. Éppen azért csak azt a politikust tudom igazán nagyrabecsülni, aki meggyőz szándékainak önzetlenségéről, cselekedeteinek tisztaságáról s aki dolga végeztével, mint egy modern Cincinnátus tűnik el a színtérről. Ilyen értelemben lehetségesnek tartom akármelyik lelkipásztor pártvezérségét, akinek lelkét megragadta a magyar élet egy nagy, átfogó gondolata s annak érvényesítéséért a megharcolt nemes harc minden tiszta eszközével és minden példaadó áldozatkészségével küzd. De lesújtónak és kártékonynak tartanám a politizálást, ha az, mint nagyon sokszor megtörténik, csak az egyéni hiúságnak s a legtöbbször jogosulatlan ambíciónak lenne ugródeszkája.

Summa summárum: mindenekelőtt jó lelkipásztorok igyekezzünk lenni. Ebből nem rekesztem ki a politizálás lehetőségét sem, csak azt kívánom, hogy politikai hitvallásunk a nemzeti élet eszményeinek magaslatáig szárnyaljon. — A papi palásthoz csak ezt a politikumot tartom méltónak.

Demecser.

Kiss Lajos.

Háztartásunk.

Arra kell még egy pillantást vetnünk, hogy mibe kerül a Kollégium adminisztrációja. Erről én már nagyon sokszor írtam, hogy drága. Most adatokkal jövök.

Az I. pénztári csoport számadása szerint tisztviselők fizetésére kiadatott 42,894 P; altisztek és szolgák fizetésére 23,272 P; a kétféle személyi kiadás tehát 66,166 P. Ehhez jön szolgákért betegsegélyző járulék 2600 P, négy szolga után nyugdíjintézeti járulék 522 P, kegydíj egy tisztviselőnek 360 P, együtt 3482 P. Továbbá a tisztviselők és szolgák nyugdíjintézetének fenntartására adott összeg: a rendes megszabott évjáradék 3155 P és a hiány eltüntetéséhez szükséges 12,034 P, együtt 15,189 P. Ezeket a tételeket összeadva, azt látjuk tehát, hogy a tisztviselők ellátására — tényleg működők fizetésére és nyugdíjasokra (az utóbbiaknál természetesen csak a nyugdíjintézetnél tényleg *rafizetett* összeget vevén számításba) —

kiadott a Kollégium ebben a legutóbbi számadási évben 84,837 pengőt.

Nyolcvannégyezernyolcszázharminchét pengőt. Ebben az összegben nincs benne az egyes intézeti ágak igazgatóinak a díja, valamint a különleges célt szolgáló egyének fizetése. Például a konviktusi és az egyetemi internátusi szolgák, a konviktusi gazda fizetése, amely összegeket nevezetesen azoknak az intézeti ágaknak gazdálkodása költségül számoltam el és úgy hoztam ki azt az eredményt, hogy ezek az intézeti ágak nem járnak *rafizetéssel*. Továbbá nincs benne a hivatalok béregyenértéke, fűtése, világítása, irodai szereit, amik szintén szép summát tesznek.

Tehát ez a nyolcvannégyezernyolcszázharminchét pengő csakis a Kollégium általános adminisztrációjának költsége. Ha most már azt vesszük, hogy a Kollégium jótékonyági intézményei — konviktus, internátus — rentabilisak, a könyvtár kevésbe kerül, mert erre nincs pénz, a gimnázium mintegy 40 ezer, a tanítóképzőintézet mintegy 30 ezer, összesen 70 ezer pengőbe kerül, a lelkészképzőintézet semmibe, a tanárképző meg még pénzt ad az I. csoportnak, mégpedig 25 ezer pengőnél többet, vagyis olyan összeget, amiből a tanítóképzőintézet költsége körülbelül kitelik, végül is a Kollégium mérlegét úgy állíthatjuk fel, hogy:

Minden intézmény eltartja magát (a könyvtár is, a tanárképző segélyével és mert úgy sem kap semmit), a tanítóképzőintézetet eltartja a tanárképzőintézet pénztára; tehát marad a Kollégium saját költsége, a gimnázium eltartása, meg az adminisztráció. A gimnázium kerül 40 ezer pengőbe, az adminisztráció 84 ezerbe.

Ez a legszomorúbb mérleg a kollégiumi háztartásról. Hogy ugyanis a produktum (*az iskolajenntartás*) harmadrészét viheti el a gazdálkodás eredményének, mert kétharmadrészét a termelési költség (az adminisztráció) emészti meg.

Súlyosbítja a helyzetet, hogy ez az adminisztráció tisztán *irodai* adminisztráció. Olyan tényezőnk, aki a gazdálkodást tényleg vezetné és irányítaná, nem növeli az adminisztrációs költséget. Csak bürokrácia — hangsúlyozom, hogy *becsületes és dolgozó bürokrácia* — az, ami ezt a súlyos költséget okozza.

Ezek a derék tisztviselők mindent elkövetnek, amit ők elkövethetnek. Könyvelnek, számláznak, másolnak, rublikáznak, nyilvántartanak naphosszat, sőt olykor éjszakákon át. Teszik is a jelentéseket a gazdasági tanácsnak, az meg a felette álló fórumoknak és ezek a rendelkező hatóságok is becsületesen dolgoznak, a Kollégium forró szeretetétől vezérelve, amellet ingyen. Ezeket a tiszteletreméltó férfiakat már igazán nem lehet gyanúsítani lelkiismeretlenséggel, vagy önérdékük szolgálatával. Ezeknek legfeljebb egy fogyatkozásuk van, hogy a megélés egyéb foglalkozásra szorítja őket s a Kollégium ügyeit teljes alaposággal áttanulmányozni nem áll módjukban.

Mert, hogy minden becsületesség, korrektség és hűséges számadás mellett sem jól megy a Kollégiumnak, íme, *igen drága* gazdálkodása, arra csak egy példát hozok fel: a tiszadadai birtok ügyét.

Ennek a 2000 holdas birtoknak a bevétele volt az elmúlt esztendőben 61 ezer pengő, a költsége 45 ezer pengő, a tiszta hozadéka tehát 16 ezer pengő. Ha most már azt veszem, hogy a birtok mintegy 3000 mm. évi árendája a mai viszonyok szerint nem ér 61,000 pengőt, arra kell gondolnom, hogy a tiszadadai birtok esetleg már nem is jövedelmez többet, mint amennyibe kerül a kezelése. Ahogy a német mondja: null von null geht auf.

Ezt az eredményt még szomorúbb szívvel látom, mint a bürokrácia drágaságát. A kettőt egymással szembevetve pedig még keservebben.

Azt hiszem, aki az adataimat elolvasta, belátja, hogy a Kollégium gazdálkodásában az általam régóta sürgetett *radikális* változtatást végre sürgősen, *nagyon sürgősen* meg kell valósítani, ha nem akarjuk, hogy a Kollégium gazdasági életerejének eddig cseppenként hulló vére most már sugárban omoljon és halált okozzon.

Kun Béla.

Új vallások?

Nem egyszer hallja, vagy olvassa az ember, hogy új vallások keletkeztek, vagy vannak keletkezében néhány... izmusban, amilyen a fascizmus, hitlerizmus és kommunizmus. Nem árt, ha szemébe nézünk ezeknek a már-már divatos, de mindenesetre felületes megállapításoknak.

A legkezdetlegesebb fokon levő vallástól is elválaszthatatlan a *természetfeletti* vonatkozás. Mindig az embernek s az Istennek valamilyen viszonyáról s ennek kifejezéséről van szó. A magát kijelenteni akaró Isten keresi az embert s az istenismeretre szomjúhozó ember felel erre a vallások végtelen során keresztül, akár a pogányság együgyű dadogásával, vagy a dervisek fanatizmusával, akár a próféták és apostolok lángoló hitével, vagy Jézus lélek- és igazságszerinti istentudatával. Vallás tehát nincs *isteni elem* nélkül.

A fenti rendszerek végső elemzésben politikai és gazdasági mozgalmak, tehát nagyon is e látható világra s csak erre vonatkoznak. Emellett minden vallási alakulat igyekszik a *végső kérdésekre* olyan-amilyen feleletet adni; pl. az élet, halál, lélek, túlvilág, üdv stb. nagy kérdéseire. Már pedig első tekintetre nyilvánvaló, hogy ily igénnyel a legzseniálisabb politikai, vagy gazdasági rendszer sem léphet fel.

Nem is lép fel igazában egyik sem. A német nemzeti szocializmus, amely e sorok írásakor jutott állítólag kormányra,¹ még csak elmélet s így rejtély a gyakorlati élet számára. Való-

¹ Rádióhir.

színü azonban, hogy a vallással szemben semleges álláspontra helyezkedik. — A kommunizmusról tudjuk, hogy a legélesebb tagadás álláspontján van, így eleve kikapcsol és elutasít minden ilyen kérdést. A fascizmusról pedig nagyon sok jeltől a jóakarató semlegességet állapíthatjuk meg a vallás iránt, anélkül, hogy önmagát tartaná vallásnak. E megállapítás igazságán nem változtat az a tény, hogy a fascizmus féltékenyen örökdi a pápai állammal szemben a maga jogai felett s ebből nem egyszer támadnak nézeteltérések. Érdekes bizonyíték erre az új olasz Enciklopédiában Mussolininek tulajdonított cikk: „A fascista állam úgy tekint a vallást, mint a szellemi élet legmélyebb megnyilvánulását; nemcsak tiszteletben tartja, hanem pártolja és védi. A fascista állam nem teremt „istent“, mint Robespierre, nem harcol a vallás ellen, mint a bolsevizmus. A fascizmus tiszteli a szentek, aszkéták és hősök Istenét, Azt, akihez őszintén, bizalommal könyörög a nép.”²

Új vallás *látszata* abból a hasonlóságból merül fel, amelyben a fenti közösségek az első hitközösségekkel állanak. Egy bizonyos tartalmú hitnek ugyanaz a szenvedélye, kitartása, célratörése, kegyelet-mozgató ereje és önfeláldozó bátorsága, mint a próféták, apostolok, vértanúk világában. Nem a hittartalom mutat tehát azonosságot, vagy felcserélhetőséget, hanem a hit dinamikája, tekintet nélkül annak a tartalmára, tárgykörére, kiterjedésére. Mivel pedig minden nagy szenvedély kizárólagos jellegű s öntudatszűkítéssel van összekötve az intenzitás érdekében, egészen természetes, hogy hordozójára nézve a vallás erejével és tekintélyével hat s a kívülállókban is azt a látszatot kelti, mintha új vallásról volna szó.

Az evangéliumi keresztyénségnek ebből a szempontból nincs mit nyugtalankodnia az „új vallás“-ok miatt. Végtelen gazdagsága mellett — amelyhez kétezer év hozzáadni, vagy amelyből elvenni nem tudott — eltöprel az emberi elme minden alkotása. Mint társadalmi rendszerek, lehetnek nagyvonalúak, megragadóak, vagy megdöbentőek, — de mint *vallás-pótlékok* kérészetűek. A lehiggadt, vagy kiábrándult ember ajkán újra és újra felhangzik a diadalmas zsoltár hazavágyódása: „Óh, Seregeknek Istene, mely kedves gyönyörűsége a Te szerelmes hajlékodnak!”

Demecser.

Kiss Lajos.

IRODALOM

Muraközy Gyula: *Az ébredő föld. Regény. Budapest, 1932. Sylvester-kiadás. 8-rét, 172. lap. Biczó András címképével.*

Muraközy Gyula regényéről — ebben a műfajban első próbatételéről — igazán méltó ismertetést és bírálatot akár egyházi, akár

² Foit et vie 33. évf. 822. l.

egyéb lapba csak az írhatna, aki theologusnak, pásztornak, igehirdetőnek, poétának és esztétának egyaránt legalábbis egyenértékes övele. E sorok írója éppen ezért sem ismertetni, sem bírálni nem merheti ezt a könyvet, csak egyszerűen örvendhet a megjelenésének. Legfőbb ideje volt már, hogy ne csak „zseniális pojáczák és béreslegények“ (66. l.) írjanak meg bennünket, mai magyar református lelkipásztorokat — ami a legtöbb esetben az „irodalmi szabadság“ bő palástja alatt szabályszerű kivégzést, Justizmord-ot jelentett —, hanem írjuk meg magunk is magunkat, a közülünk egyiknek-másiknak drága ajándékfölszögöl jutott (s éppen ezért külön nagy elkötelezettséget jelentő), művészi látás fáklyafénye mellett, persze ügyelve arra is, hogy a fáklya füstje ne változzék át az öntömjenezés füstjévé, meg arra is, hogy a fáklya tüzével csak megvilágítsuk a sebeket, de nem akarjuk égetni s így orvosolni is, mert ez már nem a művészet földadata. Muraközy a mi igénytelen látásunk szerint, egyik hibába sem esett bele. Sem az igazságot el nem árulta a szépségért, sem a szépséget az igazságért. A magyar falusi református lelkipásztori és egyházi élet mai helyzetében és lelkiségében meglévő mélyen tragikus vonásnak — ahol azonban adva van a győzelem lehetősége is — olyan élményi erővel és akkora írásművészettel való megmarkolása ez a könyv, amilyenre még eddig nem volt példa. Nem is lehetett, mert akik eddig ilyen témákkal kísérleteztek és vágtak ki részben igen jelentős könyvsikereket, azok minden hatalmas írói erejük és művészi meglátásaik mellett is igen távol állottak attól a ponttól, ahonnan ezt a tárgyat még művészi-leg is egyedül lehet helyesen megragadni: a Golgothától. Viszont Muraközyt sem a lelkési palástja, vagy a theologiai tanultsága viszi ex offo golgothaközébe, hanem a Lélek szabad munkája, mely őhozzá kegyelmes volt, mint minden megváltott bűnőshöz s mely őt, ajándékait megtévezve, a Keresztről való művészi bizonyoságtéveszre is képesíti, készíti és kötelezi.

Laikusan azt sejtjük, hogy a könyv az egészen szigorú esztétikai mérlegen sem fog könnyűnek találtatni. De bármit mondjon rá a hivatásos irodalmi kritika, a könyvolvasó magyar református ember lelke különös hálát fog érezni ezért a regényért, mert nemcsak igaz gyönyörűséget fog találni egy darab, a mi szívünkhöz mégis csak legközelebb álló élet pompás rajzában, hanem mélyen és jóltevően meg is fogja rázni a regény és erősen gondolkozóba fogja ejteni — talán jobban, mint sok prédikáció — magyar református népe és egyháza lelki jövődjének titokzatos arca előtt.

Nagyon szépen és igazán mondja a szerző a regény előszavában — amely inkább előlegezett válasz akar lenni némely kifogásokra —, hogy művészi alkotással közvetlen keresztyéni építő hatásra törekedni annyi, mint bibliai falimondást akasztani a Munkácsy Golgothája

közepébe. Ő maga nem is esett ebbe a hibába, melyet öntudatos fegyelmezettséggel igyekezett elkerülni. Csak néha súrolja kissé veszedelmesen részint a programregény, részint pedig a kulcsregény háládatlan provinciáját. Bizonyosan vitatkozni fognak a kritikusok fölötté, hogy az egyházi ébredés ügyének a hős egyéni életsorsával túlságosan közvetlen kapcsolatbáhozása javára van-e az esztétikai hatásnak, vagy hogy nem vállalkozik-e lehetetlenre a regényíró akkor, amikor egy imaórát tesz művészi ábrázolás tárgyává. De mi ezt a vitát megindítani sem akarjuk, nemhogy eldönteni. Ellenben megkockáztatjuk azt az egészen halk és szerény kérdést, hogy élő, vagy csak nemrég meghalt és közismert személyeknek a mai regényirodalomban szinte már szabállyá vált „belerajzolása“ ebben a regényben föltétlenül követendő példa volt-e — még akkor is, ha ez Muraközynél, eltérőleg a legtöbb ilyen esettől, nem maliciózus éllel történt. Ez ugyanis — esztétikai érteke kérdésességéről nem is szólva — azért is sikamlós út, mert az olvasók, ha *egy* valakiben ráismernek egy konkrét személyre, valamennyi többiben is konkrét mintákat fognak kutatni, ami aztán tévképzetek kialakulására vezet s esetleg az egész regénynek ferde megítélését vonja maga után.

De még egyszer: nem kritizálni akarunk. A Muraközy regényét olvasni és élvezni kell. És legnagyobb dicsérete a mi szempontunkból az, hogy élvezésétől elválaszthatatlan a katharsis, lelki tisztulás hatása.

R. I.

Magyar Külmisziói Káté. Amit a külmiszióról minden református embernek tudnia kell, az megtalálható a „Magyar Külmisziói Káté“ című füzetben, melynek második kiadása most hagyta el a sajtót. Az első kiadás két hónap alatt teljesen elfogyott. E Káté átfogó egészet ad a külmisziói munkáról. Megismertet a külmisziói fogalmakkal, elénk tárja a biblia külmisziói tanításait, beszámol arról, hogy a történelem folyamán hogyan terjedt el a keresztyénség, ismerteti a pogányok között most folyó munkát, leírva röviden a pogány népek vallását. Közli az egyes országokban folyó missziói munka legkiválóbb hőseinek életrajz-vázlatát. Megismerhetjük belőle mindazt, amit a magyarok eddig a külmiszióért tettek, végül pedig számadatokban ismerteti az egész külmisziót. Bibliakörök, külmisziói körök, vallás-tanítók, lelkészek hasznos segédkönyvet nyernek a „Magyar Külmisziói Káté“-ban. Ára 20 fillér. Rendelje meg azonnal a „Hajnal“ kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

HALOTTAINK

Böszörményi Lajos nagyszalontai református esperes-lelkész, élete 84., boldog házasságának 55., lelkészségének 60. évében, hosszú, de

békés szívvel viselt szenvedés után, folyó évi február 6-án reggel fél 8 órakor elhunyt. Február 8-án d. u. 2 órakor temették el. Nagyszerű munkása volt egyházunknak. „Az igaznak emlékezete áldott!”

Kolozsváry Mihály hajdúnánási református lelkipásztor, egyházmegyei tanácsbíró, áldásos életének 52., lelkipásztorkodásának 19. évében elhunyt.

KÜLÖNFÉLÉK

Gróf Apponyi Albert, a magyar nemzet nagy reprezentánsa, Genfben, a nemzetközi tárgyalások idején megbetegedett és február hó 7-én meghalt. Holttestét hazaszállítják s Budapestre temetik nagy ünnepélyvel. A római kath. egyház egyik legnagyobb fiát vesztette el benne, de halála — még az Istenáldotta magas korban is — méltó gyásza minden magyarnak.

A **debreceni Kollégium** hősi halált halt diákjainak emlékét művészi bronz-relieffel megörökítik, amelyet a Kollégium Rothermere-(Darabos)-utcai részén levő egyik oszlop síkjában fogják elhelyezni. Az emlékművet Medgyessy Ferenc szobrászművész, a Kollégium volt növendéke készíti. Az ünnepélyes leleplezés valószínűleg májusban, az egyházkerületi közgyűlés idején lesz.

A **Kossuth-utcai egyházrész** február 5-én a Kossuth-utcai templomban vallásos-ünnepélyt rendezett. Az Igét dr. Tóth Endre pápai református theologiai akadémiai igazgató hirdette. Az egyházrész Leánykörének vegyeskara ének-számmal működött közre. Baja Mihály lelkész verseiből olvasott fel. Elő- és utóimádságot Magyar Bertalan h. lelkész és dr. Módis László segédlelkész mondtak.

A **Soli Deo Gloria diákszövetség** Debrecenben, a Piac-utcai egyházzszzel együtt vallásos-estélyt rendezett február 11-én, amelyen Uray Sándor lelkész és dr. Kun Béla egyetemi tanár beszéltek.

Az **Egyetemes Konvent** szanálóbizottsága az állásnélküli segédlelkészek elhelyezése tárgyában azt határozta, hogy addig is, míg a theologusok létszámának csökkentése érezteti hatását, segédlelkészek alkalmaztassanak a gyülekezetekben diakónusokként.

A **beregi református egyházmegye** rendkívüli közgyűlése új esperesét: Bary Gyula kárpátaljai főjegyzőt, nagybereg lelkészt a múlt hóban iktatta hivatalába. A megejtett tisztújítás során megválasztott új tisztikar eskütétele is e gyűlésen történt meg.

A **Kálvinisták Templomegyesülete** Kálvinház teadélutánja február 9-én volt a Kollégium dísztermében, szép közönség részvételével. — Előadást dr. Juhász Nagy Sándor, a presbiterium főjegyzője tartott „A keresztyén nő” címmel.

Az **Országos Bethlen Gábor Szövetség és a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság** a múlt hó

28-án Békéscsabán, 29-én Gyulán együttes ünnepélyt rendezett. Mindkét helyen dr. Ravasz László püspök tartott beszédet a puritánizmusról, illetve a szegénység művészetéről. Több társasági tag különféle számokkal szerepelt. Az ünnepélyeket Harsányi Pál békésbányai esperes zárta be.

Hivatalos értesítés.

A Tiszántúli Református Egyházkerület Püspökétől.
192—1933. szám.

Körlevél.

Tudomásulvétel céljából felhívom a kebelbeli középiskola tekintetes igazgatóságának figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiadásában megjelenő „Hivatalos Közlöny” folyó hó 15-én megjelent 2. számában közzétett alábbi rendelethez:

34,500—1932. V. sz. A világháborúban elesett hősök emlékének megünneplése.

Debrecen, 1933. január 21.

Atyafiságos szeretettel:

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázati hirdetés.

A nádudvari református egyház presbiteriuma pályázatot hirdet orgonista-kántori állásra. Javadalma: készpénz az egyház pénztárából, évnegyedenként előre fizetve, évi 400 korona; 24 kat. hold és 806 □-öl szántó- és kaszálóföld használata, melynek mindennemű adóját tulajdonos egyház fizeti; stóla: prédikációs, vagy imás temetés után 2 korona, ének-szós temetés után 1 korona. Lakás természetben. — Kötelesség: Az orgonista-kántori ténedők végzése; a IV., V., VI. osztályú fiúiskolákban heti 2 órán énektanítás; tanítók betegsége esetén azok helyettesítése; református énekkar, vagy dalárda szervezése és díjtalan vezetése; lelkésznek helmissziói munkákban segédkezés. E díjlevél készpénzrészre, valamint a stóla aranykoronának értendő, a vonatkozó egyházkerületi végzések alapján, átszámítási kulcsa 1.36 P. Pályázati határidő folyó évi február hó 18-án déli 12 óra. Folyó évi február 19-én, vasárnap d. u. 2 órai kezdettel a pályázók között ének- és orgonapróba lesz a nádudvari református templomban, az ezen való megjelenés a pályázók saját érdeke. Ki-ki saját költségén jöhet. Törvényesen felszerelt pályázatok, válaszbélyeggel ellátva, a nádudvari református lelkész hivatalnak küldendők.

Kovács Pál,
lelkész.

TARTALOM: Kiss Lajos: Lelkipásztor és politika. — Kun Béla: Háztartásunk. — Kiss Lajos: Új vallások. — Irodalom. — Halottaink. — Különfélék. — Hivatalos értesítés: Körlevél. Pályázat.

Laptulajdonos: **Dr. KUN BÉLA.**

Magyarország aranykorszorús mestere**Szlezák László**

harang- és ércöntöde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE 100
KÉSZÍTETT HARANG, HELYET DR. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATÓTY FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1919-ben Sesztina János

Kitűnő lütképesegű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóoló-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15-48.

Protestáns egyházi irodalom

Dr. Baltazár Dezső: Elég nékem az Isten kegyelme (Prédikációk) . . . 1.—
— A próbáltatások idejéből —.50
Czeglédy Emánuel: Baltazár Dezső református püspök életrajza 2.50

MEGJELENT:

Dr. szentpéteri Kun Béla: Magyar református egyház-alkotmány P 1-60

Dr. Erdős Károly: Méliusz világító lámpásának sugarai. —.30

Dr. Illyés Endre: A magyar református földművelő nép lelki élete 2.90

Dr. Incze Gábor: Keresztelési beszédek 3.—
— A magyar református imádság a XVI. és XVII. században 6.—

— Az Úr áldassék! (57 magyar református lelkész prédikációja az év különböző ünnepeire és vasárnapjaira) 7.—

Kesztyűsné Balogh Margit:

Az Úr számolyánál. Ara: P 3.—

Kovács János: Gyalogösvény (52 ifjúsági prédikáció) 4.—

Dr. Sz. Kun Ágota: A debreceni református Nagytemplom 3.—

Makkai Sándor: Öntudatos kálvinizmus 3.60

Orosz Tamás: Napsugár a szent berkekben 4.—

Révész Imre: Kálvin élete —.80
— Révész Imre élete 8.—

Dr. Révész Imre: Az ige fénye (Prédikációk). 1.20

Szabó Gyula: Sötétségből világosság legyen! (Prédikációk) 3.—

Szalonnás János: A református leány (Kötve) 6.—

Dr. Török István: A Barthi theologia elméleti és gyakorló-lelkészi szempontból —.50

— Barth Károly teológiájának kezdetei 3.—

Varga József: Korálkönyv 6.—

Dr. Vasady Béla: A hit misztériuma 7.—

Vincze Elek: Mi láttuk az ő dicsőségét... (Prédikációk) 5.—

Vincze Károly: Istennek angyalai 4.—

Fenti művek kaphatók:

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedésben, Debrecen,
Ferenc József-út 26. szám alatt.